

KRISTANČIĆ

Hvarsko utočište ekscentričnog vinskog genija*

*Fotografije su dio Alešova imidža, čovjeka nedostižne energije koji sve što radi doživljava kao vrhunski izazov. Takve su i ove fotografije na kojima je pozirao gol

BOG VINA

Mala škola filozofije vinarstva

Aleš sa svojom suprugom Vesgomi i njihovo troje djece ispred njihove kuće u uvali Mekičevica na Hvaru, koja je prava ljetna oaza

Nono je potpisao ugovor s Josipom Brozom Titom

Aleš Kristančić osma je generacija vinara i on je doveo Moviju među svjetsku elitu. Ali, nije uvijek bilo lako. Alešev djed bio je istaknuti partizan, jedan od rijetkih obrazovanih ljudi u to doba, ali nakon rata nije želio u politik. Uspio je, u vrijeme kad su mnogim seljacima fašističke vlasti oduzele zemlju, mudrim gospodarenjem zadržati posjed i jedino što je želio biljati Movia. Kad je Slovenija postala dio Jugoslavije, nije pristao na udruživanje u zadrugu, čak

ni kad pune tri godine nije prodao nijednu litru vina koje je stajalo u bačvama. No, jedno pismo iz Ljubljane promijenilo je tijek povijesti posjeda Movia. U pismu je pisalo da je maršal dozvolio proizvodnju, da bi volio vidjeti djeda i da ga zove u Ljubljani. Moje nono otišao i potpisao s Titom ugovor koji je vrijedio do 1971., idućih 20 godina. Mislim da je Tito pio Movijina vina i dulje, ali što je bio u tome da je on nekako napravio mogućnost da Movia prođe. •

PIŠE **MARIJA LOKAS**
SNIMIO **DAMJAN TADIĆ/CROPIX**

Aleš Kristančić, vlasnik imanja i brenda Movia, najbolji slovenski i jedan od 12 najboljih vinara svijeta, ušao je u sam vrh najekscitiranijih, ali i najsimpatičnijih ljudi s kojima sam ikad imala priliku razgovarati. Pritom, kad je riječ o intervjuu, radi se o najduljem razgovoru za novine koji sam ikad vodila jer Aleš nas je, može se reći, oteo na 20-ak sati koje smo fotoreporter Damjan Tadić i ja proveli u jednoj od najljepših

Svedskog kralja oslovio sam po imenu. Bio je sretan i zahvalio mi je

kuća uz more, sagradeno na samoj stijeni, ali ničim ne remeti prirodni sklad i nema susjeda u široj okolini. Mjesto je to u kojem je svaki unutarnji i vanjski kutak predviđen za uživanje i okrenut prema otvorenome moru i otočiću na kojem je svjetionik. Zapravo mi nitko nikad ranije nije toliko zorno predstavio sebe, ono što radi i kako je uopće postao vrhunski u svojem poslu kao Kristančić u taj jedan dan.

Nektar za kraljeve

Gotovo na samom početku razgovora pitala sam ga što je posebnost njegova iznimnog vina Lunara. Čekajući na odgovor, doznala sam povijest Movije, sve o slavnim ličnostima koje uživaju u

njegovu vinu, čitav proces proizvodnje vina i još štošta o samom Alešu, njegovoj supruzi Vesni, koja nas je predivno ugostila, da mi je nekako prirodno bilo da je posljednja rečenica o Lunaru izgovorena pred sam povratak u Hvar.

Bitno je napomenuti i da je Aleš Kristančić čovjek neiscrpane, zarazne energije, a strast s kojom priča o vinu, kako bi on rekao, jedinom tekućem prirodnom daru osim vode, mogla bi pokrenuti nuklearnu elektranu. Nakon razgovora s ovim velikim hedonistom ne razumijem se ništa više u vina nego ranije, iako smo probali sve vrhunske Movijine proizvode, ali u svakom slučaju više cijenim vino, posao vinara, trud oko svake bobice i točno znam na koji je način Kristančić došao na vrh, kao i koja je razlika između "agrikulturista" i "agribarbarista".

Movijina su vina pili papa Ivan Pavao II., Barack Obama, Bill Clinton, George Bush, kao i svi najviši europski državnici dok je Slovenija predsjedavala Europskom unijom. Movia je, kaže Aleš, u to vrijeme bila dio slovenske diplomacije. Ali

njegovo je vino prvenstveno vino za kraljeve. Njegov je gost u Goriškim brdima bio i princ Charles, kraljica Victoria, princ Albert, španjolski kralj Juan Carlos, ali nitko ga nije oduševio poput švedskog kralja Gustava.

Gustav, moj frend

"Okolo njegova se dolaska radio cirkus, veći nego kad je kod nas bio princ Charles. Išli smo u obilazak područja u kojem ne može biti puno ljudi jer je uzak. Bilo je i njegovo osiguranje, ali u jednom je trenu kralj Gustav počeo zaostajati i ispitivati me razne stvari o vinu. S vremenom pitanja su postajala sve zanimljivija, a upravo smo se onda našli u jednom prilično uskom dijelu gdje su nam lica bila na samo nekoliko centimetara razmaka. Tad mi je rekao: 'Aleš, ovo je život', a ja sam mu odgovorio: 'Gustave, tako je'. Prošlo je neko vrijeme dok mi nije rekao da ga godinama nitko nije oslovio imenom i zahvalio mi na tome." Poslije je bila i večera s kraljicom, a kralj Gustav je poznat po tome da ruši protokol.

"Naime, svi sjedaju i

ustaju kad i kralj, a on je odjednom ustao i pokazao svima znak da sjednu i rekao: 'Danas je poseban dan. Stekao sam novog prijatelja', a onda je podigao čašu da nazdravi. Svi su se uskomješali jer mnogima su čaše bile prazne, ali kralj je opet rukom pokazao svima da ostanu na mjestima. Okrenuo se prema meni i izgovorio: 'Aleš, prijatelju, ova je zdravica za tebe', ispričao je Kristančić u trenu.

Vino je u glavi

Sjedimo za njegovim stolom, pijuckamo vino, koje sad ima potpuno drugačije značenje u svijetu jer radi ga, prema sudu 20 najuglednijih vinskih kritičara svijeta, jedan od najboljih vinara koji, doduše, ne zna koliko košta njegova boca jer vino je, kaže, socijalna stvar i treba biti dostupno svima.

"Za mene je bilo jako bitno, više nego za vinara iz Petrusa, ili Alvara Palacios iz Španjolske, ili za Quintarellija što ima Sassicaju, to što sam prvi put javno primljen u dosta mali krug vinarne elite. Moja zemlja nema predispozicije za biti

Važno je shvatiti da svako vino nastaje u glavi, kaže Kristančić

u eliti. Kad počne jedan vinar iz naših zemalja, on je na poziciji minus 20, a kad počinje Francuz, on je na plus 20, Talijan na pet, Španjolac, kao i Talijan, Portugalac sigurno na tri. Imaš određene zemlje, recimo Njemci su na nuli, ali mi smo na minus 20. Nitko te ne čeka, svugdje moraš probijati led i nitko baš, iskreno, i ne treba tvoje vino i ti moraš biti tamo. I onda kaže: 'Ej, ovaj tip je jedan od 12, cijeli svijet se mrda, svi me gledaju mrko, ali svi me moraju početi pozdravljati. To je razlika', zaključio je smijajući se ponosno. Svako vino nastaje u glavi, rečenica je koju je Kristančić više puta izgovorio, a najbolje stvari napravio je upravo u Mekičevici, uvali u kojoj sjedimo i gdje zajedno s njim gledamo more jer, reći će, nema

televizije s tako dobrim programom na kojem razumiješ sve riječi i gledaš svijet. Pun je mjesec, pa se opet vraćam na Lunaru i njegovu povezanost s lunom. Odmah mi je objasnio da to ne može biti odgovor u dvije rečenice.

3500 sati rada ruku

"Kod Lunara je najmanje važno ime, kao i kod svih drugih, ali ako već pričamo o imenima, ja ih dajem. Mi potrošimo 3500 sati rada ruku u vinogradu u jednoj godini, a vinograd se danas može obraditi traktorom u 26 sati, s traktorom i bez ruku. Ali tada više nisi poljoprivrednik jer moraš uništavati ono što ti ne pripada. Moj vinograd je u vlasništvu svih nas, jer ono na čemu moja loza raste je planet, nije kanta za smeće. Za 30 godina otvaraš neku jaku godinu i kažeš svom sinu: 'Pogledaj, sine, kakvo vino je radio tvoj tata!', on pogleda kroz prozor, a vani je Sahara jer poljoprivreda danas uništava Zemlju. Vino je osim vode jedini dar koji ne dijelimo s biljkama i životinjama, dar koji je samo za careve svih životinja, za nas. Vinarstvo mora doći iz zemlje." •